

В.В. Гулай, Н.М. Колесницька

*Національний університет “Львівська політехніка”,
вул. С. Бандери, 12, 79013, м. Львів, Україна*

ІНСТИТУЦІЙНА СТРУКТУРА МОНДІАЛІЗМУ: ІСТОРИЧНА РЕТРОСПЕКТИВА

Міжнародне співробітництво належить до найбільш суттєвих характеристик міжнародних відносин та розглядається як процес різноманітної взаємодії його учасників. Міжнародне співробітництво є однією із важливих умов функціонування і трансформації міжнародних систем, і навпаки, ефективне співробітництво можливе лише в межах певної міжнародної системи або систем.

Ідеї мондіалізму, тобто створення однієї загальносвітової держави, одного народу, однієї столиці, одного уряду, який би керував усім людством з одного центру тощо не є для нашої планети чимось новим і губиться у пільмі тисячоліть.

У середині XIX ст. з'явилися перші спроби узагальнення і систематизації ідей мондіалізму.

Мондіалістські організації створювалися починаючи з кінця XIX століття помітними фігурами в світовому бізнесі – наприклад, сером Сесилом Роудсом, що організував групу “Круглий Стіл”, члени якої повинні були “сприяти встановленню системи безперешкодної торгівлі у всьому світі і створенню єдиного Світового Правління”. Такі відомі організації, як Ліга Націй, пізніше ООН і ЮНЕСКО, були продовженням саме мондіалістських структур, що мали великий вплив на світову політику. Протягом XX століття ці мондіалістські організації, що уникали зайвої реклами і що часто навіть носили конспіративний характер, змінили багато назв. Існував “Універсальний рух за світову конфедерацію” Гарі Девіса, “Федеральний Союз” і навіть “Хрестовий похід за Світовий Уряд” (організований англійським парламентарієм Генрі Асборном в 1946 р.).

Перша структура – “Рада з міжнародних відносин” (Council on Foreign Relations, C.F.R.). Її засновником став найбільший американський банкір Морган. Ця неурядова організація займалася виробленням американської стратегії у планетарному масштабі, причому за кінцеву мету вважалася повна уніфікація планети і створення “світового уряду”. Вона виникла ще в 1921 р. як філія “Фонду Карнегі за вселенський мир”, і всі високопоставлені політики, що входили до неї, погоджувались з мондіалістськими поглядами на майбутнє планети.

У 1954 р. була створена друга мондіалістська структура – Більдербергський клуб, або Більдербергська група. Вона об'єднувала вже не тільки американських аналітиків, політиків, фінансистів і інтелектуалів, але і їх європейських колег. З американського боку вона була представлена виключно членами C.F.R. і розглядалася як її міжнародне продовження.

У 1973 р. активістами Більдербергської групи була створена третя найважливіша мондіалістська структура – “Тристороння комісія”, або “Трілатераль” (Trilateral). Вона очолювалася американцями, що входять до складу C.F.R. і Більдерберзької групи, і мала окрім США, де розташована її штаб-квартира (Нью-Йорк), ще дві штаб-квартири – в Європі і Японії. “Тристороння” комісія покликана об'єднувати під егідою атлантизму і США три “Великі простори”, що лідирують у сучасній економіці.

Таким може бути короткий аналіз історичної еволюції організаційних структур мондіалізму як впливої наукової школи та політичної стратегії сучасного глобалізму.